

som man kalder Kirken, vilde have bundet en afgjort Sejr, thi da havde Lovgivningsmagten anerkjendt og fastslaaet, at den overvægtende største Deel af de Midler, hvorom Taler er, og den Anvendelse, der skal gives disse Midler, skulde vedblivende holdes udenfor Finantsloven, og at den ringe Deel, der undes en Mads indenfor Finantslovens Omraade, kun skal anvises den samme Stilling, som er forbeholdt Midler, der tilhøre Stiftelser eller andre selvstændige Instituter, som f. Ex. Universitetet, Communitetet eller Sorø Academi, over hvilke man kun vil indrømme Staten en meget begrændset Raadighed. Men en saadan Ordning har det været Fleertallet umuligt at tiltræde, og det foretrækker langt hellere at lade det berøve indtil videre ved den nuværende Tilstand, som ogsaa for dem, der ikke ville give Staten, hvad Statens er, har saamange Ulemper, at de ikke kunne slaae sig til No derved i nogen lang Tid.

Den Ordning, som Fleertallet skal foreslaae det ærede Folkething, foreligger omhyggelig bearbejdet af flere tidligere Folkethingsudvalg, og det sidste af disse, der afgav sin Betænkning den 15de Mai 1867, sluttede sig eenstemmig til Hovedtrækkene i samme. Vi skulle derfor indskrænke os til nogle faa almindelige Bemærkninger angaaende dette Forslag.

Lovforslaget tilsigter kun at fastsætte Landsbypræsternes Lønning, idet Ministeren agter ved en senere Lov at opnaae faste Tilskud fra Kjøbenhavn og Kjøbstæderne til deres Præstembæders Lønning, inden han vil foreslaae Reformens Udvidelse til disse. Fleertallet erkjender fuldtvel, at Loven ikke vil kunne bringes i Anvendelse paa Kjøbstæderne og Hovedstaden, før et saadant fast Tilskud er bestemt, men det mener dog, at man vel kan inddrage dem under Loven og der anvise dem deres Stilling i den hele Ordning, uden at de Bestemmelser, der angaae dem, bringes til Anvendelse, før det nævnte Tilskud er sikret. Det foreslaaer derfor ogsaa at indordne de geistlige Embeder i Kjøbenhavn og Kjøbstæderne under Lovens Bestemmelser.

Naar de Indtægter, hvormed de geistlige Em-

beder hidtil have været lønmede, inddrages i Statskassen, bliver det selvfølgelig Statens Forpligtelse at lønne disse paa anden Maade, og denne Forpligtelse kan ikke være afhængig af, om de inddragne Indtægter dække Udgifterne eller ikke. Fleertallet er ogsaa enigt, med hvad der om dette Spørgsmaal er udtalt i den i 1867 af Folkethingets Udvalg afgivne Betænkning, at det ved nærværende Omændring af et forældet Forhold ikke væsentlig kommer an paa, om Statskassen derved vil vinde nogen Besparelse i sine hidtil havte Udgifter til folkekirkelige Diemed; thi selv om dette end strax skulde blive Tilfældet, saa vil Forholdenes Udvikling nødvendigviis medføre, at disse Udgifter ville stige, men Hovedsagen maa være, at de Indtægter, Staten har gennem Tjenden m. v., blive godt bestyrede og anvendte paa samme forstandige og oeconomiske Maade og under samme forfatningsmæssige Control som dens øvrige Indtægter. Fleertallet har derfor, ledet af disse Hensyn, stillet sine Forslag til Lønningernes Størrelse omtrent efter, hvad Udvalget i 1867 foreslog, og efter hvad det selv antager at være passende. Man skal i medfølgende Bilag give en Oversigt over, hvorledes dets Forslag i saa Henseende antages at stille sig, hvoraf det formeentlig fremgaaer, at Staten, uden at lide Tab ved Reformens Gjennemførelse, vil kunne yde ikke alene de hidtil bevilgede, men ogsaa betydeligt forøgede Tilskud til den kirkelige Udviklings stigende Behov i flere Retninger.

Fleertallets Forslag ville efter dets Overbevisning virke til: at udjævne Ulighederne mellem de geistlige Embedsmænds Vilkaar, at udjævne Ulighederne mellem de geistlige og ligestillede verdslige Embedsmænds Lønninger og Lønningsmaade, at forebygge, at de geistlige Embedsmænd komme i trykkende Gjæld ved Tiltrædelsen af Embeder, der kræve Indløsning af Præstegaarde og Afkøbslære af Besætning og Inventarium, at lette deres Virksomhed for Embedsgjæringen ved at formindskede Afgifterne, at affkøbslære den Usikkerhed i deres Indtægter, der finder Sted, saalænge disse ere afhængige af Kornpriserne, at sikke dem en tilstrækkelig Pensionering, og derved formindskede Betænknelighederne ved at staa nye Kræfter